

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на пів рік . . . 20 кор.
 на рік . . . 40 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 а місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

ціль рік . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми вареш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дамбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає сялине напередче застережене. — Реклямації неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Міністер Др. Пацак перед виборцями.

(Х) Др. Беджіх Пацак був денвикарем в редакції денвика Narodni Listy і за остру статью в часі біргерміністерства попав у вязницю, а доперва коли керму державну обняв гр. Гогенварт і для Чехів повіяв инший вітер, визволено єго і він став адвокатом в Кутній Горі. В 1891 р., коли молодоческе сторонництво наслідком т. зв. віденьских пунктацій заключених Д-ром Піпером і старочехами, змело при виборах сих останних, ввійшов і Др. Пацак до державної ради. Др. Пацак належав до найвизначнійших і найдіяльніших членів молодоческого клубу, а при тім визначав ся незвичайною ввічливістю і правим характером. Повних шість літ провадив Др. Пацак разом з товаришами остру опозицію під прапором чеського державного права, поки видані міністром-президентом гр. Баденім язикові розпорядки для Чех і Моравії (Др. Пацак сам мав бути автором начерку сих розпорядків) не спонукали молодочехів змінити свою політику.

Німецька обструкція спричинила упадок гр. Баденього і відкликане язикових розпорядків, котрі наслідник єго бар. Гавча заступив їх иншими значно обмеженими, але опісля і сам уступив з президентури.

Опісля Чехи розпочали обструкцію, від котрої падало одно міністерство за другим, одначе чеський нарід ані не відзискав язикових розпорядків, ані не осягнув бажаного університету чеського на Моравії. Навпаки за міністерства Дра Кербера перехилила ся важка політична значно на бік німецький і стануло на тім, що без згоди з Німцями Чехи не можуть осягнути ніякої уступки. Тим способом німецьке veto набрало значія неначеб якогось звичаєвого права.

Відотхнули троха молодочехи з поворотом бар. Гавча на міністра-президента, бо покладали на него надії здійснення своїх народних домагань (ческа мова у внутрішнім урядованю і другий чеський університет), але упадок бар. Гавча розвіяв і сі надії. А сі надії здавали ся Чехам тим близшими до здійснення, що вже бар. Гавч думав про парламентаризацию міністерства і покликане двох чеських послів до ради Корони. Се покликане послідувало однак аж за президентури бар. Бека, котрий обняв державну керму по тритижневій президентурі кв. Гогенльоге.

Як міністер для країв чеської корони в міністерстві бар. Бека виступив др. Пацак з нагоди пращаня з Кутногорцями, серед котрих довгі літа був адвокатом, з промовою політичною. В сій промові висловив др. Пацак багато поучних

поглядів, котрі і руска суспільність і рускі провідники політичні повинніб собі добре зятимити. Він запевнив своїх виборців, що остає тим самим яко міністер, яким був яко їх посол, що ціли єго ті самі, але вказав на те, що тоді лише зможе щось успішного вдіяти, наколи буде єго піддержувати чеський нарід. Треба мати відвагу, бачити правду, говорив др. Пацак, але ще треба мати смілість правди сказати і за неї вступати ся. Др. Пацак показав се довідно, бо хоч крайні живла в чеськім клубі були противні тому, щоби він обняв міністерську теку, він не завагав ся єго зробиги на власну одвічальність в тім переконаню, що се є важною справою, щоби в раді Корони був заступник інтересів чеського народу.

Окрім того мав др. Пацак сказати сю правду Чехам, що австрійска політика не може бути односторонна, лише посередною лінією всіх сил. Понад усею політикою повинен уносити ся дух сираведливости, відповідної законам рівноправности. В тім дусі думає він служити чеській справі в раді Корони в тій надії, що ділами буде зазначена дбалість для чеського народу. Скоро би переконав ся, що полишено ту лінію супроти чеського народу, не буде потребував упімнення, що має зробиги.

Українська періодична преса.

(Ковець).

Українська соціальна демократична партія почала було 27 травня (мая) видавати у Києві газету «Воротьба», але цю газету на 4 числі заборонено і її редактора-видавця лікаря Стаховського покликано до суду. Через це трудно щось певне сказати про газету, що виходила такий короткий час.

Опріче цих часописів оголошено було у Києві — «Селянин», «Праця»; в Москві — «Україна»; в Петербурзі — «Ціп», але всі вони не вийшли. Зараз у Петербурзі оголошено видання соціально-демократичної газети: «Голос робітника», яка виходитиме під редакторством д. Понятенка раз на тиждень.

Окрім щоденних та тижневих газет ми ще маємо два українських місячники: «Вільну Україну» та «Нову Громаду».

«Вільна Україна» — це перший місячник, що почав виходити в Петербурзі.

З самого початку це був орган української соціал-демократії, але не мав гостро партійного характеру; починаючи з 3 книжки, журнал цілком став органом української соціальної демократії.

Крім творів красного письменства які займають у «Вільній Україні» не бо, гато місця і складають ся по рецепту партійної програми, тут було надруковано де кілька цікавих партійних статей; серед їх найбільшу увагу звертають на себе статі (маємо на увазі зміст перших 3 книжок): «Краєва автономія України» Павла Смутка, «Національне питання в Росії» Каутського; «Національні організації пролетаріату» та «Автономія України в світлі соц.-демократичної критики» М. П.

В цих статях соціальні демократи порішають національне питання. Остання статя д. М. П. подає нам основи, на яких українські соціал-демократи вимагають автономії України. Огляд внутрішнього життя і хроніка — все це має цілком партійний зміст.

Другий місячник «Нова громада» (у

Київі), якого вже вийшло 6 книжок, має більш широкий літературно-науковий характер. З наукових статей досі надруковано було: переклад ст. Бебеля й Пернерсторфера про національне питання з передмовою Грінченка; критичну статью д. Лозинського про Менгера; промову Жореса в перекладі Д. Дрошєнка; В. Доманицького «Цівільний шлюб на Україні»; Пісячевського «Наймані робітники в сільському господарстві»; «Справа ірландської мови». Показана статя Бебеля та Пернерсторфера (яка вийшла окремим відбитком) має велике значіння задля нашого часу, коли як раз іде велика суперечка про національне питання. Ця статя, в якій представники європейської соціальної демократії визнають право кожної окремої нації на своє національне, нічим не обмежене життя, свідчить про те, що життя примусило соціал-демократів зробиги деякі зміни в своїх поглядах на національність. Статя Доманицького подає цікаві відомости про давнє існування на Україні цівільного шлюбу («гражданського брака»). Окрім цього в кожній книжці «Нової громади» містяться цікаві публі-

Мова чисел

про наше народне шкільництво.

(зладжена на підставі австр. статистики, виданої через ц. к. статистичну центральну комісію в Відні 1906).

По рік 1900.

Всіх шкіл було:

Рік	Галичина	Буковина
1828	1670	—
1850	2219	50
1860	2422	107
1871	2374	167
1880	2847	206
1890	3653	305
1900	4206	372

В році 1900.

	Галичина	Буковина
публичних	3956	348
з правом публичних	65	8
без права публичних	185	16
Разом	4206	372

Порівняймо:

Було: в 1870 році.

	Галичина	Буковина
виділових	—	—
посполитих	2237	142

Було: в 1900 році.

	Галичина	Буковина
виділових	45	—
посполитих	3911	348

В процентівім зіставленю на 100 км. було шкіл.

	Галичина	Буковина
в році 1870	3.0	1.6
в році 1900	5.4	3.6

На 10.000 мешканців припадало шкіл.

	Галичина	Буковина
в 1870 році	4.3	3.2
в 1900 році	5.7	5.1

Число публичних шкіл після клас:

	Галич.	Буков.
в 1890 році		
I. класові	2797	219
II. „	341	33
III. „	95	8

IV. „	121	16.
V. „	68	3
VI. „	18	5
VII. „	6	—
VIII. „	—	—

в 1900 році

	Галич.	Буков.
I. класові	2366	123
II. „	1012	94
III. „	88	56
IV. „	284	42
V. „	82	22
VI. „	75	11
VII. „	4	—
VIII. „	—	—

В році 1900 було шкіл публичних з вкладовою мовою:

	Галич.	Буков.
німецькою	23	23
польською	2023	1
руською	1675	137
мішаних	235	69

приватних

з німецькою	91	18
польською	138	—
руською	4	—
мішаних	250	24

Разом

з німецькою	114	41
польською	2161	1
руською	1670	137
мішаною	252	74

Було в 1900 році:

Галичина Буковина

	Галичина	Буковина
Директорів і старших учителів	765	182
старших сталих провізор.	2.062	225
молодших сталих провізор.	366	28
сталих провізор.	137	21
уч. релігії заступників учителів	794	131
уч. релігії заступників учителів	2166	340
учителів	20	1
Разом	6310	928

Директорок і старших учит.

старших сталих провізор.	118	7
старших сталих провізор.	931	70
моолодших сталих провізор.	406	6
сталих провізор.	374	44
учит. до робіт ручних заступників учител.	2181	202
учит. до робіт ручних заступників учител.	380	33
учител.	5	6
Разом	4 95	368

занятих в повнім вимірі часу	8134	9161
в цілости	10.705	1296

З огляду, що суть лишень три жіночі семінарії учительські, а учительок є 4.395,— висновок легкий, що се переважно сили, що приватною наукою набули сьвідоцтва.

(Дальше буде).

Н О В И Н К И.

— Календар. В четвер: руско-кат. Лаврентія муч.; римо-кат. Филипа еп. — В п'ят.

В державній раді кладуть підвалини для нового парламенту народного і що також в ческім соймі довершує ся частина сего діла, котре уможливить спільне і мирне пожитє з другою народністю.

Найважнійша тепер справа в державній раді, се докінченє виборчої реформи. Жалують ся на нерівність виборчого права, нерівність виборчих округів, алеж і у Франції і в Німеччині нема тої рівности. Повна рівність і при рівнім праві виборчим остане лише ідеалом, але треба себе спитати, чи будучина наша буде ліпша, як теперішність? Чи становище ческого народу буде користнійше? Чи ліпше, що засяде 108 послів замість 78, що Чехи будуть там творити п'яту часть а не сему?

Ми знаємо, що виборча реформа не така випаде, як би ми бажали, не буде абсолютно рівною, але всеж таки буде она справедливим вирівнанєм сил що до народних відносин. Політика є наукою або штукою, або одно і друге разом, що не все ділає цілими числами, але часто лише дробами. Навіть найліпша політика може лише в приближеню вдоволяти ся певними успіхами, особливо в такій ріжноязичній державі, як Австрія. Лише се публичне діланє, котре не жертвує можливого, осяжного, близького для чогось непевного, мрачного, заслугує на назву політики. Я вибрав політику позитивної, здорової і плідної праці і сій політиці остану вірним і на міністерскім становищі.

Отсі слова ческого міністра, щирого і правого пародолубця, на котрого тепер від радикальних противників падуць страшні громи мало що не зради народної справи, повинні собі зятати і наші політики, що так часто, хоч би і з нагоди вислїду для Русинів у виборчій комісії, попадають в зневіру і розпуку.

цистичні статі («Відгуки з життя та письменства») С. Єфремова. В одділі красного письменства друкувались твори і відомих, і зовсім молодих українських письменників: повість Винниченка «Моє останнє слово»; оповіданя Коцюбинського «Сміх»; оповідання М. Левицького «На пенсію» і драма Б. Грінченка «На новий шлях». Твори красного письменства мають багато цікавого сучасного змісту. Взагалі журнал і своїм змістом, і зокола робить дуже добре вражіння.

Зосталося тепер згадати про наші ілюстровані періодичні видання. Таких видань маємо два: в Москві «Зоря», яка виходить не систематично (вийшло 3 числа) і, окрім малюнків на українські сюжети, містить в собі твори красного письменства (повість Ів. Левицького, вірші Ол. Коваленка та инш.) та «Курс української граматики» на російській мові за для Росиян відомого нашого вченого проф. Кримського. Цей «курс» тільки і дає вартість всьому журналові і значіння задля нашого часу. Друге ілюстроване видання «Шершень», сатирично-гумористич. тиж-

невник виходить з початку цього року у Києві.

З приводу цього видання д. Єфремов цілком справедливо зауважив в «Новій Громаді», що хто й думав, що є на світі український гумор, то, читаючи «Шершня», одкине цю думку. Та й справді, на 20 чисел «Шершня» ледве чи набереть ся хоч 20 рядків, в яких читач міг би знайти прикмети справжнього українського гумору.

Кінчаючи цей біжучий огляд українського періодичного письменства за пів року його існування, треба взагалі сказати, що воно, вийшовши на широкий шлях всесвітнього життя у таку бурхливу добу, яку ми зараз переживаємо, за такий короткий час не встигло ще виявити і розвинути своїх сил. Воно зробило тільки першу спробу розправити свої приборкані крила. Та й не диво, як що взяти на увагу, що на українськім слові цілі віки лежав страшений тягар неволі, з якої воно не визволило ся й до останнього часу.

Л. П—ський.

н. и цю: руско-кат. Євпаля, Клявдія; римо-кат. Вартоломея.)

— **Школа а діти.** Межи геніями а цехом учителів існує від давна пропасть і що таких людей покаже ся в школі, се для професорів є відразу пострахом. Для них геніяльні хлопці, се віснуті, без респекту для них хлопчиска, які починають курити папіроси в п'ятнадцятім році, в шіснадцятім залюблюють ся, в сімнадцятім році ходять по книпах, читають заказані книжки, пишуть зухвалі завданя шкільні, вділяють ся при нагоді з насмішкою на учителя і фігурують в класовім дневнику яко проводирі і кандидати до карцеру. Schulmeister волить десятках ноторачних йолупів в своїй класі, чим одного геніяльного, а в ґрунті річи має рацию, бо єго завданем не є образоване надзвичайних духів, але добрих латинників, математиків і добрягів. Однак хто більше і лютіше страдає від другого, учитель від хлопця чи відворотню, хто з них є більше тираном і гнобителем і хто з них обох псує і ганьбить душу і житє — сеґо не можна докладно розсідити, не хотячи стати гірким, не хотячи з гнівом і стыдом думати про власну молодість. Однак се не є нашим завданем і потішаємо ся тим, що у дійсно геніяльних майже завсідги засклепляють ся рани і що виростають з них люди, які насупереч школі добре ділають, а пізнійше, коли їх яко небіщаків окружить приємний вімб далеччини, показують їх учителів молодим генераціям яко величнійсекемпларі і шляхотні приміри. А так повторяє ся в школі позорище борби межи правом а духом і безнастанно бачимо, як держава і школа без віддиху висвяляють ся, щоб убити і від кореня підтяти сих кілька щорічно появляючих ся глибших і визначнійших духів. І завсідги ті, яких учителів найгірше ненавиділи, яких найчастійше карали, ті, що утікали або їх прогавяно, — сі збогачують відтак скарби народа. Однак деякі — а хто дослідить кілько? — вичерпують ся в тихім опорі і гинуть... — Се не відповідь «одному з професорів», ані натяк на тернопільську подію а тільки уступ з повісті Германа Гесса п. з. Unterm Rad, яка дочекала ся в кількох літах аж чотирнацяти видань і є одною з найпопулярнійших тепер книжок в Німеччині. Повість, як можна догадати ся, займає ся відносинами учеників до професорів, у яких гине трагічною смертю міщанський син Hans Giebelgath, самоубийством майже в хлопчачім віці!... Здало би ся, що би і у нас ся книжка стала популярною в кругах, що мають стичність зі школою.

— **Еміґраційний департамент** Сполучених Держав оголосив статистику за минулий рік від 1-го липня 1905, до 1-го липня 1906. В тім часі висіло на Ellis Island 808.543 еміґрантів. В сім часі було 609.714 мужчин і 270.829 женцин. Еміґранти привезли з собою готівка 18,975.539 дол. Очевидно, що ся сума мусіла би бути далеко більша, бо еміґранти не показують звичайно урядникам усеї готівки, а виказують ся лише квотою, приписаною законом. Що до віку то було: 106.990 еміґрантів повніше 14 літ; 735.257 від 14 до 45 літ і 38.296 поваше 45 літ. Еміґрантів, що уміли читати, але не уміли писати було 3.607. Число цілковитих анальфабетів, що не уміли ні читати ні писати, вносило 219.076 осіб. 82.156 еміґрантів мало при собі поперх 50 дол., менше від сеї квоти мало 500.870 осіб. Число еміґрантів, що вже другий або третій раз прибули до Спол. Держав, було 99.884. З загального числа еміґрантів відслано з поворотом 7.877 осіб. З тих було: 4.816 бідаків цілковито без гроша; 929 заражених ріжними пошестями; 119 хорих на умі; 53 ідіотів; 105 караних криміналом і 1.723 законтракованих робітників. Межи відсланими з поворотом було 29 осіб, перебуваючих тут близько 1 рік, а 466 близько 3 роки. Найбільше еміґрантів прибуло з Росії: 94.850 мужчин і 68.466 женцин. З Австрії прибуло 64.573 мужчин і 31.052 женцин, з Угорщини 91.284 мужчин і 38.963 женцин; з Німеччини 27.804 мужчин і 13.004 женцин. До яких народностей належать усі ті еміґранти, статистика не подає.

— **Яка школа, така доля.** З села Мануйлівки катеринославської губ. ось як пише гарно д. С. Слесаренко в «Ріднім Краю» про національну школу: Гірко живеть ся нашим селянам на руїнах Січі. Зруйнував російський уряд Січ Запорозьку і нещасним зостав ся народ український. Школи, які були за часів Запорозжя — скасовані, а замість того заведено школи російські і то в меншій мірі. Землі, які найкращі, російський уряд пороздавав панам, а другі заселені німцями та другими колоністами, а нашим селянам зостало ся або дома з голоду конати, або йти на завод та шахти найнижчим чорноробочим, бо нашому народові при малій освіті, а то й зовсім без грамотности більше й нема куди поступитись. Отак довелось жити нащадкам славних запорозжів! Інший скаже, що й німці колоністи де-які мають мало землі, а хазяйство їх куди краще від нашого. Так то воно так, а тільки треба заявити, що Німці мають свою рідну школу і через те більше культурні. А ми на своїй рідній землі навіть не маємо права вчити ся на своїй рідній мові. В кінці 1905 року селяни наші трошки було розбуркались від віковичного сну, згадали і про Січ Запорозьку і про теперішнє життя — та страшенні утиски уряду російського задавили всі прояви самосвідомости, погноївши деяких в тюрмі, а деяких заслывши по далеких країнах. Тепер ми сидимо та з-за Дніпра долі виглядаємо. Хіба тільки тоді покращає життя, як ми будемо освічені, а освіченими можна бути тільки тоді, коли будемо вчить ся на своїй рідній мові, тільки тоді ми надіятимемо ся на кращу долю, коли будемо сами керувати своєю долею, коли будемо мати автономію».

— **Вісти з Буковини.** Краєвий президент затвердив вибір о. Т. Драчинського, гр. прав. пароха в Товтрах на предсідателя, а п. Ал. Купчанка, ц. к. інсп. пов. в Заставні на заступника предсідателя повітового хліборобського товариства для пов. Заставна на р. 1907. — Краєвий президент призвав гр. прав. архимандритови й настоятелеви монастиря в Пути о. Теофілю Петрашеви почесний медаль за 40-літню вірну службу, установлений найвищим відручним письмом із 18. серпня 1898. — Кружок визначнійших черновецьких Русинів обходив передвчера, в навечере св. Еміліана річницю 50 літних уродин краєвого инспектора Омеляна Поповича. До желань, які з тої нагоди при тоагах зложали солєнізантови проф. др. Смаль Стоцкий і надуч. І. Люк, прилучаємо ся і ми бажанем, щоб неутомний робітник на народній ниві трудив ся так успішно для Буковини єще другі пів естки літ! — Дня 16. с. м. добив ся до Вашківців Д. Кисилиця, керманч сплаву із Рибна. По дорозі сплав єго розбив ся, при чім Кисилиця роздавило праву ногу. Кисилицю відвезено до краєв. шпиталю, де прийде ся єму мабуть ампутувати ногу. — В ночи на 15. с. м. застрілив ся в Сереті в домі свого батька вахмайстра поліції 24-літний Йосиф Юстия, абсольвент промислової школи в Чернівцях.

— **Ощадний мілліонер.** Недавно умер в Новім Йорку мілліонер Case, оден з найбогатших людей в світі. Позісталий маєток єго вносить коло 200 мілліонів долларів, близько мілліард кор. За найвишшу засаду економічну уважав Case — ощадність. Засядно говорив, що чоловік без уваги, кілько заробляє, більше чи менше, все повинен так урядити ся, чтобы менше видати ніж заробок вносить, бо ощадність не тільки початок кожного майна, але також і головне услівє удержати майно. Сам жив дуже ощадно не пив жадних напоїв, хіба стратив на якісь інтересі, тоді не міг заснути цілу ніч і на лікарство пив ложочку горівки. Дуже любив давати науку молодим людям, як мають до майна доходити, а свої вказівки уложив в приповідки які часто повтаряв. «Кождий дурень — говорив він — потрафить долара заробити, але сховати єго потрафить тільки мудрий чоловік». «Люди, що живють для роскоші, ніколи не принесуть пожитку ані собі ані другим». Клюбн, то суть місця, де сходять ся тільки ліниві старці, або легкodu-

шні молоді розтратники». «Раджу молодим людям, чтобы замість тратити за молоду своє майно на роскоші, добре його ульокували, а по якімсь часі і вартість житя і розуміне приємностей житя подвоють ся і потроють ся».

— **Вісти з України.** Духовенство ялтинської округи, зібравши ся постановило таку резолюцію: «Ми вважаємо, що визвольний рух у Росії є справедливий і в згоді з Божеськими законами. Через те ми виваємо єго». — Один священник з Херсонщини прохав у архирея дозволу духовенству одній благочинницької округи зібратися і вибрати місцевий комітет партії правого порядку. Архирей на се не згодив ся, бо вважає, що духовенству непристойно і незаконно приставати до політичних партій і засновувати партійні комітети. — В Каменці Подільській — як ми вже доносили — при нагінці на учасників тайних зборів на бульварі, робітник Пересветов упав зі скали і убив ся на місці. 14. с. м. єго ховано. На трумну положено було вінка од товаришів з написом: «Жертві сваволі». Але поліцмейстер звелів цей напис зняти. Труну несли робітники і студенти. В процесії було багато поліції і навіть за труною зараз ішли не родичі, а помічник пристава і девять городових. Трохи оддалік їхали козаки. На могилі хотіли було говорити промови, але поліція не дозволила. Колиж люди почали протестувати проти тієї заборони, то зза дерев повискакували городові з голими шаблями та козаки і кинули ся в натов. Люди розбігли ся. — Підчас страйки в Диканьці арештовано було священника о. Товкача; 26. липня після допиту єго випущено, взявши в заставу 500 карбованців. Але тепер администрация вимогла од єпархіального начальства, щоб єго посажено в хресто-воздвиженський монастир. — Сіно на Поділю цього літа здебільшого гарне, надто на високих місцях; але по пад Бугом подекуди повимокало. — В ямпільському повіті почали вже молотити хліб. Урожай там так собі, середній. Баштани дуже гарні. — Лубенські патріоти не тільки хочуть дякувати за розгук Думи, а ще й хочуть прохати, щоб одмінено виборчий закон так, щоб вибрати могли тільки люди, які мають маєтковий або освітній ценз, а євреї щоб зовсім не мали права вибратися. З цим папером ходив по хатах сторож з міщанської управи і збірив підписи. — В містечку Горбові в Чернівцінській селани спалили 600 кін хліба в економі поміщика Іванченка. — В кременчуцькому повіті, в економі земського начальника Левченка згоріла скирта соломи й полови на 500 карбованців. — В тому ж повіті, в економі Безака, теж згоріла скирта соломи. — В елісаветському повіті пожежі не припиняють ся. — В Ново-Іванівській волості павлоградського повіту селяни села Хведорівки заявили німцям-колоністам, щоб вони поступили ся їм тією землею, що наймають у поміщика Нестелея, бо в селян зовсім мало землі, так що їм неминуче треба наймати ту поміщачку землю.

— **Дрібні вісти.** Слідуючі цісарські маневри відбудуть ся межи корпусами XIII (Загреб) а XII (Сараєво). Головна цісарська квартира буде находити ся в Броді; цісар буде мешкати в будинку тамошньої народної школи. — Бувшай міністер війни Кріггамер помер вчера в полудне. Тіло буде переведене до Гомільска в Стериї, де єочинне в родинній гробниці. — Пос. Шенерер візав посла до державної ради Деца (Decca), чтобы виступив з німецького «Gemeinbürgerschaft». Матеріяли, тяжко обвиняючи Деца передав Шенерер зарядови союза до розсліду. — Цісар іменував короля Фридерика дунського властителем 75. п. п., вел. кн. Сергія Николаєвича властителем полку корпусової артилерії нр. 1. а кн. Вільгельма Люксембуреккого властителем пш. нр. 15. — Міністерство залізниць зіволвило, чтобы подорожні II. кл. без доплати за білет I. кл. могли користати із спальных возів I. кл. На пробу заведено се на лінії Краків-Львів Іцкани. — У Львові арештувала поліція 22-літню Марію Сеньків що хотіла отруїти свого 24-літнього мужа. — В Бучачи шарить ся червінка. Є же около 100 осіб хорих. — В Коломиї в 2

